

QUICKSCAN MIDDENGEBIED NIEUW-LEKKERLAND

Conceptrapport



VERANTWOORDING

Opdrachtgever: ADCIM
Contactpersoon: Dhr. F. van der Zouwen
Adres: Rembrandtlaan 650
3362 AW Sliedrecht
Tel: (0184) 677500 / 06 - 130 23 609
E-mail: fvanderzouwen@adcim.nl

Uitvoering: Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V.
Adres: Waaier 72
2451 VW Leimuiden
Tel: 0172 576072
E-mail: algemeen@eco-logisch.com

Projectleider: Ing. J. Koorevaar

Auteur: Ing. A.C.Y. van den Berg
Kwaliteitscontrole: Ing. J. Koorevaar

Projectcode: ADNA2117
Status: Concept
Datum: 7-6-2022



Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. werkt volgens de kwaliteitsnormen van het Netwerk Groene Bureaus. Dit netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte. De deskundigen werkende bij Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. voldoen hierdoor aan de volgens het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit gestelde eisen. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is ISO 9001:2015 gecertificeerd.



Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is aangesloten op de Nationale Databank Flora en Fauna en heeft daarmee toegang

SAMENVATTING

De Gemeente Molenlanden is voornemens onderhoud uit te laten voeren aan trottoirs, straten en de riolering. Deze ingreep wordt gezien als een ruimtelijke ontwikkeling. Onderzocht is of deze ontwikkeling in het projectgebied niet strijdig is met de Wet natuurbescherming.

Nesten van algemene broedvogels zijn waargenomen in het projectgebied. Mogelijk zijn er in de directe omgeving van het projectgebied nesten aanwezig van de gierwaluw en huismus evenals verblijfplaatsen van de rugstreeppad en vleermuizen. De werkzaamheden kunnen mogelijk geluid en trillingen veroorzaken, waardoor er verstoring op kan treden. De werkzaamheden vinden plaats op de trottoirs en straten in het project gebied. Derhalve worden geen negatieve effecten verwacht op nesten en verblijfplaatsen van de mogelijke aanwezige beschermde soorten.

Het projectgebied bevindt zich niet binnen beschermd natuurgebied. Om deze reden kunnen directe effecten van de geplande werkzaamheden worden uitgesloten. Voor de gevolgen van stikstofdepositie door activiteiten in de bouwsector is een partiële vrijstelling geïntroduceerd van de Natura 2000-vergunningsplicht (Artikel 2.9a van de Wet Natuurbescherming). De realisatiefase van de ontwikkeling valt onder deze vrijstelling. De gebruiksfase blijft onveranderd, waardoor er geen toename in stikstofemissie wordt verwacht. Zodoende kunnen nadelige effecten als gevolg van de geplande ontwikkeling op Natura 2000-gebieden worden uitgesloten.

Aanvullend onderzoek naar beschermde flora en fauna is niet benodigd, alvorens men met de geplande werkzaamheden kan beginnen. Verstoring van vleermuizen kan worden voorkomen door nachtelijke verlichting te vermijden. Tijdens grondverzet kunnen er mogelijk individuen van algemene amfibieën en zoogdieren worden gedood. Er dienen maatregelen te worden getroffen om het doden van algemene amfibieën en zoogdieren te voorkomen. Hierbij dient men in één richting te werken om de aanwezige fauna de gelegenheid te geven voor de werkzaamheden uit te vluchten.

Er vinden kapwerkzaamheden plaats binnen het projectgebied. Derhalve is getoetst aan de bepalingen uit de Wet natuurbescherming ten aanzien van houtopstanden. De te vellen bomen vallen niet onder de bescherming van houtopstanden van de Wet natuurbescherming. Derhalve is een kapmelding niet benodigd.

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding.....	5
1.1	Aanleiding en doel	5
1.2	Natuurbeschermingswetgeving	5
1.2.1	Gebiedsbescherming	5
1.2.2	Soortbescherming	6
1.2.3	Ontheffing en gedragscode	7
1.3	Leeswijzer	7
2	Projectgebied en ontwikkelingen.....	8
2.1	Projectgebied	8
2.2	Ontwikkelingen.....	8
3	Soortbescherming.....	9
3.1	Bronnenonderzoek.....	9
3.2	Habitatscan	9
3.2.1	Zoogdieren	9
3.2.2	Vogels	10
3.2.3	Amfibieën.....	11
3.2.4	Reptielen	11
3.2.5	Vissen.....	11
3.2.6	Ongewervelden	11
3.2.7	Vaatplanten	11
3.2.8	Mogelijk aanwezige beschermde soorten en functies	12
3.3	Effecten.....	12
3.3.1	Effecten ontwikkelingen.....	12
3.4	Aanbevelingen ten aanzien van de Wet natuurbescherming	13
3.4.1	Aanvullende inventarisaties projectgebied	13
3.4.2	Mitigerende maatregelen	13
3.4.3	Ontheffing Wet natuurbescherming	13
4	Gebiedsbescherming	14
4.1	Effecten.....	14
5	Houtopstanden	15
6	Conclusies en aanbevelingen	16
6.1	Conclusies	16
6.2	Aanbevelingen	16
7	Literatuur.....	17
	Bijlage 1: Foto-impressie.....	18
	Bijlage 2: Tabel mogelijk aanwezige soorten	19

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING EN DOEL

De Gemeente Molenlanden is voornemens onderhoud uit te laten voeren aan trottoirs, straten en de riolering. Deze ingreep wordt gezien als een ruimtelijke ontwikkeling.

De initiatiefnemer van een ruimtelijke ontwikkeling dient er zorg voor te dragen dat de Wet natuurbescherming niet wordt overtreden. Om deze reden is een toetsing van de geplande ontwikkeling aan de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

Hiervoor dient te worden onderbouwd of er door de beoogde ontwikkeling geen beschermde soorten of natuurgebieden negatief worden beïnvloed. Indien overtreding niet zonder meer kan worden uitgesloten is mogelijk aanvullend onderzoek en/of een ontheffing noodzakelijk. In deze quickscan wordt geadviseerd over de vervolgstappen. Er vinden geen kapwerkzaamheden plaats. Zodoende is toetsing aan de bepalingen uit de Wet natuurbescherming ten aanzien van houtopstanden niet noodzakelijk.

1.2 NATUURBESCHERMINGSWETGEVING

De Wet natuurbescherming beslaat soortbescherming, gebiedsbescherming en in specifieke gevallen de bescherming van houtopstanden. Daarnaast is gebiedsbescherming in Nederland geregeld via beleid uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. Voor wat betreft de soortbescherming in de Wet natuurbescherming zijn er verschillende beschermingsregimes. Het gaat om soorten die op basis van Europese wetgeving beschermd zijn vanuit Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn en soorten die nationaal als beschermde soort zijn aangewezen. Middels een provinciale verordening kunnen deze nationaal beschermde soorten worden vrijgesteld van de verbodsbepalingen uit de wet. De vrijgestelde soorten kunnen verschillen per provincie.

1.2.1 GEBIEDSBESCHERMING

Natura 2000-gebieden

Het is conform artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming verboden zonder vergunning van Gedeputeerde Staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De regels omtrent NNN-gebieden zijn door het Rijk en de provincies met elkaar afgesproken. De afspraken zijn vastgelegd in het 'Besluit algemene regels ruimtelijke ordening' en zijn uitgewerkt in de provinciale verordeningen. Het ruimtelijke beleid voor het NNN is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. In het NNN geldt daarom het 'nee, tenzij'-regime. Of een ingreep mag worden uitgevoerd in het NNN, hangt naast de instandhouding van de omvang van het NNN, in eerste instantie af van de mate van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied.

1.2.2 SOORTBESCHERMING

Zorgplicht

De zorgplicht is opgenomen in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 1.11 Wnb (zorgplicht)

1. Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of;
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Europees beschermde soorten - Vogels

De verbodsbepalingen voor wat betreft vogels zijn opgenomen in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 3.1 Wnb.

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Europees beschermde soorten - Overige soortgroepen

De verbodsbepalingen voor wat betreft Europees beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 3.5 Wnb.

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

De verbodsbepalingen voor wat betreft nationaal beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 3.10 Wnb.

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of;
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

1.2.3 ONTHEFFING EN GEDRAGSCODE

Voor het overtreden van de verboden uit de bovengenoemde artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wet natuurbescherming kan een ontheffing worden aangevraagd. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.
2. Er is sprake van een in de wet genoemd belang voor de betreffende soort of soortgroep.
3. Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Ook kan er mogelijk middels een door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode worden gewerkt. Dit is enkel mogelijk indien de handelingen niet van wezenlijke invloed zijn op de aanwezige beschermde soorten.

1.3 LEESWIJZER

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving van het projectgebied gegeven, met huidige ecologische waarden.

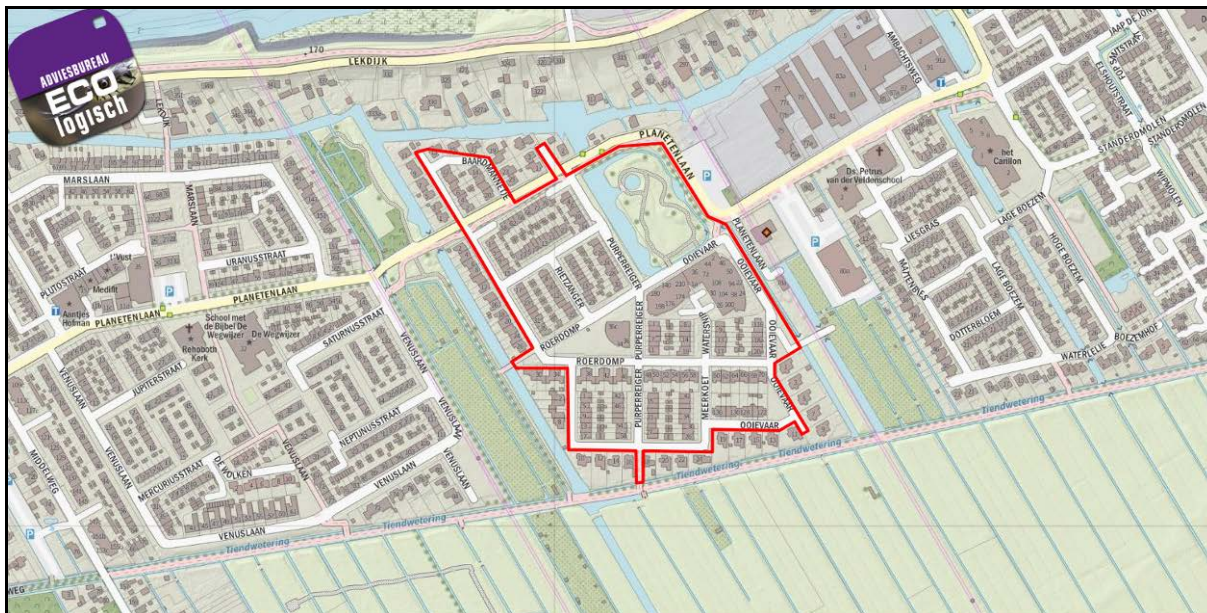
In hoofdstuk 3 worden de resultaten van het bronnenonderzoek en de habitatscan weergegeven waarbij de effectanalyse ten aanzien van de onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten is opgenomen.

Hoofdstuk 4 geeft weer welke middels de Wet natuurbescherming beschermde gebieden in de omgeving van de projectgebieden voorkomen. Tevens zal hier worden aangegeven in welke mate de geplande ontwikkeling van invloed zal zijn op deze gebieden.

2 PROJECTGEBIED EN ONTWIKKELINGEN

2.1 PROJECTGEBIED

Het projectgebied is gelegen in de gemeente Molenlanden in kilometerhok: X: 105 & 106 / Y: 433 (Rijksdriehoekscoördinaten). Afbeelding 1 geeft de globale ligging van het projectgebied weer.



Afbeelding 1: Ligging projectgebied

Het projectgebied betreft een wijk in het dorp Nieuw-Lekkerland en ligt onder de rivier de Lek. Er bevinden zich meerdere straten met woonhuizen in het projectgebied. De woonhuizen zijn opgebouwd uit bakstenen en hebben schuin aflopende daken welke zijn bedekt met dakpannen. Centraal in het projectgebied bevindt zich een appartementen complex en een verpleegtehuis/ senioren complex. Voor het appartementencomplex is een grasveld met speeltoestellen aanwezig. Beide gebouwen zijn opgebouwd met bakstenen gevels en een plat dak. Tevens is in het noordoostelijke gedeelte van het projectgebied een park met een vijver aanwezig is. Het deel van de vijver wat grenst aan de straten is beschoeid en het andere gedeelte heeft natuurlijke oevers waaronder veel riet. De watergangen om het park en om het gehele projectgebied staan in verbinding met elkaar door duikers. In bijlage 1 is een sfeerimpressie van het projectgebied weergegeven.

2.2 ONTWIKKELINGEN

In de tijd zijn er hoogteverschillen ontstaan tussen het trottoir en aangrenzende woningen. Tevens zijn de klinkers in de straten aan het einde van de levensduur, waardoor de riolering is verzakt en het systeem niet meer goed functioneert. De verharding betreffende straatklinkers en de riolering zullen vervangen en vernieuwd worden. Verder is er het streven om het areaal aan verhardingen te verminderen en zodoende een groter groener areaal te realiseren. Ten behoeve van de werkzaamheden zullen in totaal 28 individuele bomen verspreid over het projectgebied worden verwijderd.

3 SOORTBESCHERMING

3.1 BRONNENONDERZOEK

Om een goede inschatting te kunnen maken welke beschermde soorten mogelijk gebruik maken van het projectgebied heeft een literatuurstudie plaatsgevonden. Hierbij zijn diverse bronnen met verspreidingsgegevens geraadpleegd. De geraadpleegde bronnen zijn onder andere: verspreidingsatlassen van de verschillende soortgroepen, eerder in de regio uitgevoerde onderzoeken, in de regio actieve werkgroepen en PGO's, databanken met verspreidingsgegevens (waaronder de NDFF) en het aanwijzingsbesluit Natura 2000-gebieden. Daarnaast zijn alle beschermde natuurgebieden in de omgeving van het projectgebied in kaart gebracht. Uit het bronnenonderzoek volgt een lijst met beschermde soorten welke mogelijk in het projectgebied voor kunnen komen. De geraadpleegde bronnen zijn doorgaans op uurhokniveau, waardoor ook soorten welke bekend zijn uit de ruimere omgeving van het projectgebied zijn inbegrepen. Deze soorten hoeven niet direct in het projectgebied te worden verwacht.

In bijlage 2 wordt een overzicht gegeven van alle beschermde soorten die bekend zijn voor te komen in de omgeving van het projectgebied.

Provinciale vrijstelling

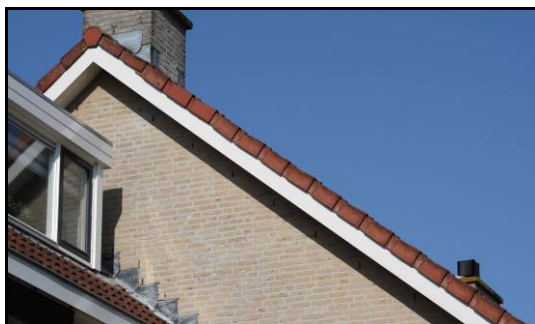
De 'Verordening vrijstellingen soorten' betreft een vrijstelling van het verbod op doden en verstoren bij bestendig beheer en gebruik en ruimtelijke ingrepen. Voor de provincie Zuid-Holland zijn middels artikel 8.1 van de Verordening uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland soorten vrijgesteld van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Dit is geen vrijbrief, de zorgplicht blijft van toepassing voor de vrijgestelde soorten.

3.2 HABITATSCAN

Tijdens de habitatscan is het projectgebied bezocht om te kijken of de uit de omgeving bekende soorten ook daadwerkelijk in het gebied voor kunnen komen, rekening houdend met het aanwezige habitat, de habitateisen en de verspreidingsgegevens van de betreffende soorten. Daarnaast kunnen er tijdens het veldbezoek nog soorten worden toegevoegd als het habitat geschikt lijkt voor de betreffende soort. De habitatscan heeft plaatsgevonden op 24 maart 2022 en is uitgevoerd door ing. J. Koorevaar en ing. A. van den Berg. De weersomstandigheden tijdens de habitatscan waren droog en zonnig met een temperatuur van 14 °C en 2 Bft.

3.2.1 ZOOGDIEREN

In de omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen bekend van de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en de watervleermuis. De rosse vleermuis en de watervleermuis zijn boom-bewonende soorten. Daarnaast zijn de overig genoemde vleermuizen gebouw-bewonende soorten, waarvan de gewone grootoorvleermuis en de ruige dwergvleermuis eveneens boom bewonende soorten zijn. In het projectgebied zijn geen waarnemingen gedaan van boomholtes. Zodoende wordt de aanwezigheid van de rosse vleermuis en de watervleermuis in het projectgebied niet verwacht. De woonhuizen en complexen in het projectgebied bieden geschikte verblijfplaatsen. Deze bevinden zich onder dakpannen, gevelbetimmering, daklijsten evenals stootvoegen (afbeelding 2 en 3). Derhalve kan de aanwezigheid van de gebouw-bewonende soorten niet worden uitgesloten in het projectgebied.



Afbeelding 2: Stootvoegen in de muur en schoorsteen



Afbeelding 3: Gevelbetimmering met ruimtes

Het park in het projectgebied biedt luwte en insecten en kan zodoende als foerageergebied door vleermuissoorten gebruikt worden. Aangezien het park op korte afstand van de bebouwing gelegen is, valt niet uit te sluiten dat het deel uitmaakt van het foerageergebied van onder andere de gewone dwergvleermuis.

In het projectgebied zijn veel huizenblokken met straten aanwezig welke als lijnvormige elementen gezien kunnen worden. Vleermuizen benutten lijnvormige structuren om foerageergebieden te bereiken mits deze trajecten beschut, uit de wind en uit het licht gesitueerd zijn. Daar het een woonwijk betreft met straat- en complex verlichting wordt niet verwacht dat het projectgebied onderdeel uitmaakt van een essentiële vliegroute.

In de omgeving van het projectgebied zijn tevens waarnemingen bekend van overige zoogdieren te weten de bever, noordse woelmuis en waterspitsmuis. De bever is een watergebonden soort en prefereert een habitat dat bestaat uit overgangsgebied van zoete wateren naar land zoals moerassen, langs beken, rivieren, meren en kanalen. Het projectgebied en de directe omgeving bevat een vijver en verschillende watergangen met duikers. Deze wateren zijn ondiep met weinig stroming, waardoor het niet voldoet aan de habitat eisen van de bever. Bovendien zijn er tijdens de habitatscan geen sporen van de bever aangetroffen, waardoor de aanwezigheid van de soort in het projectgebied kan worden uitgesloten.

De noordse woelmuis is een soort die in verschillende biotopen kan leven mits er voldoende voedsel en dekking aanwezig is. Variatie in de vegetatie, zoals bijvoorbeeld overgangszones tussen land en water met riet, wordt geprefereerd. Geschikte biotoop is aanwezig in het projectgebied echter is de bekende populatie noordse woelmuis in de omgeving waargenomen in het Natura 2000- gebied Boezems Kinderdijk. Vanwege de afstand en het optimale habitat in het Natura 2000-gebied wordt de noordse woelmuis niet verwacht in het projectgebied.

Er zijn enkele waarnemingen van de waterspitsmuis in de wijde omgeving bekend. Deze soort leeft in gebieden met schoon water wat niet te voedselrijk is en waar voldoende water- en oevervegetatie aanwezig is. De vijver en watergangen in het projectgebied bevat water- en oevervegetatie waaronder een rietkraag met verschillende breedtes. De vegetatie langs de slootrand bestaat voornamelijk uit gras echter biedt het gebied, door overige oever begroeiing, wel schuilmogelijkheden. Door het minimale aantal en de afstand van waarnemingen wordt de waterspitsmuis derhalve niet verwacht in het projectgebied voor te komen.

Daarnaast biedt het projectgebied geschikt habitat voor algemene (vrijgestelde) zoogdieren waaronder de egel.

3.2.2 VOGELS

In de omgeving van het projectgebied zijn de gierzwaluw en de huismus bekend voor te komen. Nestplaatsen van de gierzwaluw en de huismus bevinden zich in en bij bebouwing. De huizen in het projectgebied hebben merendeels een pannendak wat zeer geschikt is voor verblijfplaatsen van de gierzwaluw en huismus. Tevens voldoen tuinen, groen en het park in het projectgebied als functioneel leefgebied van de huismus. Derhalve kan het voorkomen van nesten van deze soorten in het projectgebied niet uit te sluiten.

In het projectgebied zijn geen potentiële jaarrond beschermde nesten waargenomen. Meerdere kleine nesten (afbeelding 4) zijn waargenomen in het projectgebied. Dit duidt op een geschikt broedbiotoop voor algemene broedvogels. Tevens zijn nesten die in gebruik zijn door de ekster waargenomen in de directe omgeving van het projectgebied.



Afbeelding 4: Nest in het projectgebied

3.2.3 AMFIBIEËN

In de omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen bekend van de heikikker, poelkikker en rugstreeppad. De heikikker prefereert habitat zoals bos, graslanden, heide, struweel en venen mits er een hoge grondwaterstand aanwezig is. Buiten de voortplantingsperiode bevindt de heikikker zich vooral in gebieden met hoge en dichte vegetatie. Het landbiotoop bevindt zich in de nabije omgeving van het voortplantingswater wat bestaat uit voedselarme en zwak zure wateren. Het projectgebied, een woonwijk met een park, voldoet niet aan de specifieke habitatseisen van de heikikker. Derhalve wordt deze soort niet verwacht.

Enkele waarnemingen van de poelkikker zijn bekend in de omgeving. De poelkikker prefereert zwak zure, schone en stilstaande wateren in de landschapstypen bos, heide en hoogveen. Zelden wordt de soort aangetroffen in vijvers, meren of stromende wateren. Aangezien het projectgebied niet voldoet aan de habitatseisen wordt de poelkikker niet verwacht voor te komen.

De rugstreeppad is bekend voor te komen binnen de grenzen en in de omgeving van het projectgebied. Deze soort gebruikt voornamelijk wateren die in de pioniersfase zijn als voortplantingswater. In het projectgebied is een kleine poel, met minimale begroeiing en een zanderige rand, aanwezig wat kan fungeren als voortplantingshabitat (afbeelding 5). Bovendien heeft de rugstreeppad een voorkeur voor dynamische gebieden met een losgrondige, zanderige bodem. Door zichzelf in te graven, vervaardigen ze verblijfplaatsen. Tevens gebruiken ze elementen (tegels, pellets, banden, etc.) om zich onder te verschuilen. Door aanwezigheid van geschikte habitat kan het voorkomen van de rugstreeppad in het projectgebied niet worden uitgesloten.



Afbeelding 5: Kleine poel in het projectgebied

3.2.4 REPTIELEN

In de omgeving van het projectgebied zijn geen waarnemingen van beschermde reptielen bekend. Daarnaast biedt het projectgebied geen geschikt habitat voor reptielen. Hierdoor wordt de aanwezigheid van beschermde reptielen in het projectgebied uitgesloten.

3.2.5 VISSEN

Enkele waarnemingen zijn bekend van de grote modderkruiper in de omgeving van het projectgebied. De grote modderkruiper prefereert kleine, ondiepe stilstaande wateren zoals sloten, vennen en plassen met een rijke oever- en onderwatervegetatie voornamelijk kwelgebieden. De grote modderkruiper heeft een gering dispersievermogen, vanwege de beperkte verplaatsing over grote afstanden. Door het suboptimale leefgebied en het geringe dispersievermogen wordt de modderkruiper niet verwacht voor te komen in het projectgebied.

3.2.6 ONGEWERVELDEN

In de omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen bekend van de platte schijfhoren. Deze soort prefereert vrijwel stilstaande of zwak stromende wateren met een rijke onderwatervegetatie. Aangezien enkel afgebroken rietstengels boven het wateroppervlakte zichtbaar zijn is een rijke onderwatervegetatie niet waargenomen. Hierdoor wordt de aanwezigheid van de platte schijfhoren niet verwacht in het projectgebied.

3.2.7 VAATPLANTEN

In de omgeving van het projectgebied zijn geen waarnemingen van beschermde vaatplanten bekend. Daarnaast biedt het projectgebied geen geschikt habitat voor vaatplanten. Hierdoor wordt de aanwezigheid van beschermde vaatplanten in het projectgebied uitgesloten.

3.2.8 MOGELIJK AANWEZIGE BESCHERMDE SOORTEN EN FUNCTIES

Het projectgebied herbergt mogelijk meerdere functies voor beschermde diersoorten. In het projectgebied kunnen op basis van het aanwezige habitat de volgende soorten en functies niet op voorhand worden uitgesloten voor te komen.

Tabel 1: Te verwachten beschermde soorten en functies

Soort / soortgroep	Functies	Bescherming Wnb	Mogelijk aanwezig in:
Algemene amfibieën en zoogdieren*	Leefgebied	Artikel 1.11 (zorgplicht)	Gehele projectgebied
Algemene broedvogels	Nesten	Artikel 3.1 (VR)	Bomen en struweel
Gierzwaluw	Nestlocaties	Artikel 3.1 (VR)	Openingen bij dakrand
Huismus	Nestlocaties Functioneel leefgebied	Artikel 3.1 (VR)	Ruimtes onder pannendak Groen rond woningen
Rugstreeppad	Voortplantingswater Landbiotoop	Artikel 3.5 (HR, bijlage IV)	Poel Gehele projectgebied
Vleermuizen	Verblijfplaats(en) Foerageergebied	Artikel 3.5 (HR, bijlage IV)	Bebouwing spouwmuur/dakrand Park

* = Door de Provincie Zuid Holland vrijgestelde soorten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling

3.3 EFFECTEN

Indien beschermde soorten in het projectgebied of binnen de invloedssfeer hiervan kunnen voorkomen, wordt onderzocht of de voorgenomen ontwikkeling effect heeft op deze soorten. Indien er effecten op deze soorten worden verwacht, zal worden gezocht naar compenserende of mitigerende maatregelen welke genomen kunnen worden tijdens de ontwikkeling om zo te voorkomen dat de Wet natuurbescherming wordt overtreden. Mochten deze maatregelen niet afdoende zijn, of praktisch niet in te passen in de plannen, zal mogelijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk zijn.

3.3.1 EFFECTEN ONTWIKKELINGEN

De te verwachten effecten op soorten en functies zijn opgedeeld in tijdelijke en permanente effecten. Deze zijn schematisch weergegeven in tabel 2. Daarnaast zijn de beschermde soorten en functies beschreven waar geen effecten op worden verwacht bij uitvoering van de werkzaamheden.

Geen effecten

Het gebruik van nachtelijke verlichting in de actieve periode van vleermuizen tijdens de werkzaamheden kan verstoring veroorzaken voor vleermuizen die gebruik maken van foerageergebieden of vliegroutes rondom het projectgebied. Indien het gebruik van nachtelijke verlichting in de actieve periode van vleermuizen voorkomen wordt, is er geen sprake van verstoring en geen effect te verwachten.

Tijdens de werkzaamheden worden potentiële nestlocaties van de gierzwaluw en de huismus ongemoeid gelaten. Daarnaast bevinden ook de verblijfplaatsen van de rugstreeppad en vleermuizen zich buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden, waardoor effecten hierop kunnen worden uitgesloten.

Tijdelijke effecten

De geplande werkzaamheden zullen mogelijk gepaard gaan met geluid en trillingen. Dit verstoort mogelijk amfibieën, vogels en zoogdieren die gebruik maken van het projectgebied. Deze verstoring zal niet leiden tot het in onbruik laten van nesten en verblijfplaatsen of het doden van individuen van beschermde soorten.

Tabel 2: Mogelijke effecten op beschermde soorten

Soort / soortgroep	Effect	Verbodsbepaling
Algemene amfibieën en zoogdieren*	Algemene amfibieën en zoogdieren*	Artikel 1.11 (zorgplicht)
Algemene broedvogels	Opzettelijk verstoren	Artikel 3.1 (VR) Lid 4

3.4 AANBEVELINGEN TEN AANZIEN VAN DE WET NATUURBESCHERMING

3.4.1 AANVULLENDE INVENTARISATIES PROJECTGEBIED

Het projectgebied herbergt mogelijk functies voor algemene broedvogels, huismus, gierzwaluw, rugstreeppad en vleermuizen. Of en waar deze zich in het projectgebied bevinden is nog onbekend. Aangezien de werkzaamheden op het stenige gedeelte in het projectgebied plaatsvinden en geen invloed hebben op nest- en verblijfplaatsen en de functionele leefgebieden is er geen aanvullend onderzoek nodig.

3.4.2 MITIGERENDE MAATREGELEN

Om overtreding op de Wet natuurbescherming te voorkomen dienen de volgende maatregelen te worden genomen.

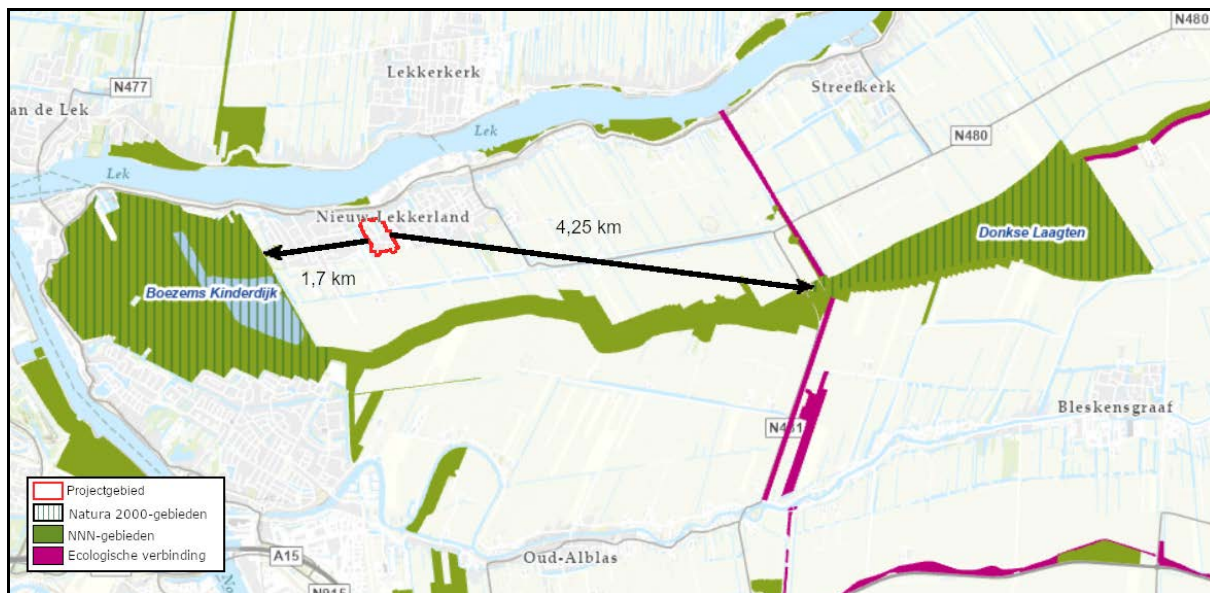
- Wanneer de werkzaamheden binnen de actieve periode van vleermuizen (april – oktober) worden uitgevoerd, dient het gebruik van nachtelijke verlichting te worden vermeden.
- Tijdens grondverzet kunnen er mogelijk individuen van de algemene amfibieën en zoogdieren worden gedood. Er dienen maatregelen te worden getroffen om het doden van algemene amfibieën en zoogdieren te voorkomen.
- De werkzaamheden dienen, richting te handhaven groen, in één richting te worden uitgevoerd waardoor aanwezige fauna voor de werkzaamheden uit kunnen vluchten.

3.4.3 ONTHEFFING WET NATUURBESCHERMING

De noodzaak voor een ontheffing van de verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming kan op voorhand worden uitgesloten, indien er geen gebruik wordt gemaakt van aanvullende nachtelijke verlichting.

4 GEBIEDSBESCHERMING

Binnen het projectgebied zijn geen beschermde natuurgebieden aanwezig (afbeelding 6). De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden liggen op circa 1,7 en 4,25 kilometer van het projectgebied en betreft Boezems Kinderdijk en Donkse Laagten. Op minder dan 150 meter van het projectgebied ligt een gedeelte van het NNN (Nederlands Natuurnetwerk).



Afbeelding 6: Projectgebied ten opzichte van beschermde natuur (pzh.maps.argcis.com)

4.1 EFFECTEN

Het projectgebied bevindt zich niet binnen beschermd natuurgebied. Om deze reden kunnen directe effecten van de geplande werkzaamheden worden uitgesloten. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden Boezems Kinderdijk en Donkse Laagten, zijn beide gebieden die niet zijn aangewezen voor stikstofgevoelige habitattypen.

De geplande werkzaamheden kunnen een toename van stikstofemissie ten gevolge hebben. Voor de gevolgen van stikstofdepositie door activiteiten in de bouwsector is een partiële vrijstelling geïntroduceerd van de Natura 2000 vergunningsplicht (Artikel 2.9a van de Wet Natuurbescherming). De realisatiefase van de ontwikkeling valt onder deze vrijstelling. De gebruiksfase blijft onveranderd, waardoor er geen toename in stikstofemissie wordt verwacht. Derhalve zal de ontwikkeling geen negatief effect hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van bovengenoemde beschermde gebieden.

5 HOUTOPSTANDEN

De gemeente Molenlanden heeft geen bebouwde komgrens ten aanzien van de Wet natuurbescherming vastgesteld. Zodoende zijn de bepalingen betreffende houtopstanden uit de Wet natuurbescherming van toepassing voor het kappen van de bomen.

Houtopstanden buiten de bebouwde kom van minimaal 10 are en bomenrijen van meer dan 20 bomen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming beschermd.

In Artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming zijn een aantal uitzonderingen opgenomen:

- b.** houtopstanden op erven of in tuinen;
- c.** fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- d.** naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- e.** kweekgoed;
- f.** uit populieren of wilgen bestaande:
 - 1. wegbeplantingen;
 - 2. beplantingen langs waterwegen, en
 - 3. eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- g.** het dunnen van een houtopstand;
- h.** uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
 - 1. ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
 - 2. bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en
 - 3. zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Indien tijdens de werkzaamheden houtopstanden van meer dan 10 are of bomenrijen van meer dan 20 bomen worden gekapt is een kapmelding verplicht. Aangezien bij de geplande werkzaamheden individuele bomen zullen worden verwijderd, die niet aan bovenstaande kenmerken voldoen, is een kapmelding niet benodigd.

6 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

6.1 CONCLUSIES

Nesten van algemene broedvogels zijn waargenomen in het projectgebied. Mogelijk zijn er in het projectgebied nesten aanwezig van de gierzwaluw en huismus evenals verblijfplaatsen van de rugstreeppad en vleermuizen. De werkzaamheden zullen geen negatieve effecten hebben op de beschermde nesten en verblijfplaatsen echter kan er wel verstoring optreden door geluid en trilling. Indien er zonder nachtelijke verlichting wordt gewerkt is aanvullend onderzoek niet nodig

Het projectgebied bevindt zich niet binnen beschermd natuurgebied. Om deze reden kunnen directe effecten van de geplande werkzaamheden worden uitgesloten. Voor de gevolgen van stikstofdepositie door activiteiten in de bouwsector is een partiële vrijstelling geïntroduceerd van de Natura 2000-vergunningsplicht (Artikel 2.9a van de Wet Natuurbescherming). De realisatiefase van de ontwikkeling valt onder deze vrijstelling. De gebruiksfase blijft onveranderd, waardoor er geen toename in stikstofemissie wordt verwacht. Zodoende kunnen nadelige effecten als gevolg van de geplande ontwikkeling op Natura 2000-gebieden worden uitgesloten.

Er vinden kapwerkzaamheden plaats binnen het projectgebied. De te vellen bomen vallen niet onder de bescherming van houtopstanden van de Wet natuurbescherming. Derhalve is een kapmelding niet benodigd.

6.2 AANBEVELINGEN

Wanneer buiten het broedseizoen wordt gewerkt, is aanvullend onderzoek naar beschermde flora en fauna niet nodig, alvorens men met de geplande werkzaamheden kan beginnen. Verstoring van vleermuizen kan worden voorkomen door het vermijden van nachtelijke verlichting tijdens de geplande werkzaamheden. Tijdens grondverzet kunnen er mogelijk individuen van algemene amfibieën en zoogdieren worden gedood. Er dienen maatregelen te worden getroffen om het doden van algemene amfibieën en zoogdieren te voorkomen. De werkzaamheden dienen, richting te handhaven groen, in één richting te worden uitgevoerd waardoor aanwezige fauna voor de werkzaamheden uit kunnen vluchten.

7 LITERATUUR

BIJ12 (2017) Kennisdocument gierzwaluw, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 (2017) Kennisdocument huismus, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 (2017) Kennisdocument bever, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 (2017) Kennisdocument heikikker, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 (2017) Kennisdocument poelkikker, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 (2017) Kennisdocument rugstreeppad, versie 1.0, BIJ12 juli 2017

BIJ12 (2017) Kennisdocument noordse woelmuis, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 (2017) Kennisdocument grote modderkruiper, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

Netwerk Groene Bureaus (2017) Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, juli 2017.

Internet

NDFF

www.gbif.org

www.natura2000.nl

www.piscaria.nl

www.pzh.maps.arcgis.com

www.ravon.nl

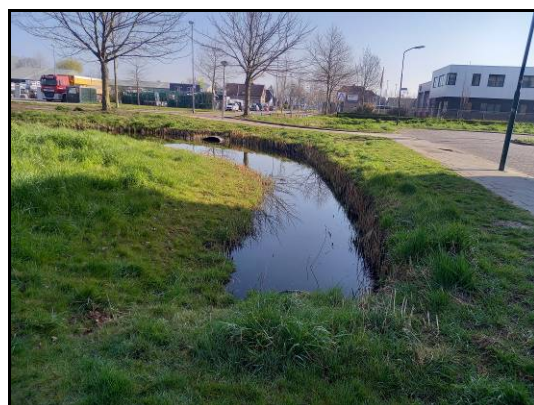
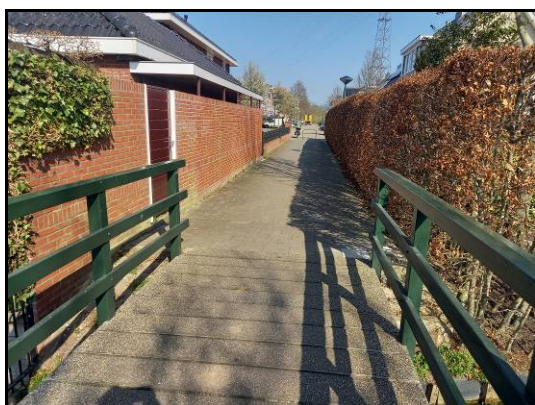
www.synbiosys.alterra.nl/natura2000

www.telmee.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1: Foto-impressie



Bijlage 2: Tabel mogelijk aanwezige soorten

Tabel 1: Overzicht beschermde soorten in kilometerhok 105 & 106/433

Soortgroep	Naam	Bescherming	Afstand
Amfibieën	bastaardkikker ¹	Wnb A	< 5km
Amfibieën	bruine kikker ¹	Wnb A	< 1km*
Amfibieën	gewone pad ¹	Wnb A	< 5km
Amfibieën	heikikker	HR IV & Bern II	< 5km
Amfibieën	kleine watersalamander ¹	Wnb A	< 5km
Amfibieën	meerkikker ¹	Wnb A	< 1km*
Amfibieën	poelkikker	HR IV	< 5km
Amfibieën	rugstreeppad	HR IV & Bern II	< 5km
Ongewervelden	platte schijfhoren	HR IV	< 5km
Vissen	grote modderkruiper	Wnb A	< 5km
Vleermuizen	gewone dwergvleermuis	HR IV	< 2km*
Vleermuizen	gewone grootoorvleermuis	HR IV & Bern II	< 5km
Vleermuizen	laatvlieger	HR IV & Bern II	< 2km*
Vleermuizen	meervleermuis	HR IV & Bern II	< 5km
Vleermuizen	rosse vleermuis	HR IV & Bern II	< 3km*
Vleermuizen	ruige dwergvleermuis	HR IV & Bern II	< 2km*
Vleermuizen	watervleermuis	HR IV & Bern II	< 3km*
Vogels	blauwe reiger	Cat. 5	< 5km
Vogels	boerenzwaluw	Cat. 5	< 5km
Vogels	bonte vliegenvanger	Cat. 5	< 5km
Vogels	boomklever	Cat. 5	< 5km
Vogels	boomkruiper	Cat. 5	< 5km
Vogels	boomvalk	Cat. 4	< 5km
Vogels	bosuil	Cat. 5	< 5km
Vogels	brilduiker	Cat. 5	< 5km
Vogels	buizerd	Cat. 4	< 5km
Vogels	draaihals	Cat. 5	< 5km
Vogels	eidereend	Cat. 5	< 5km
Vogels	ekster	Cat. 5	< 5km
Vogels	gekraagde roodstaart	Cat. 5	< 5km
Vogels	gierzwaluw	Cat. 2	< 5km
Vogels	glanskop	Cat. 5	< 5km
Vogels	grijsvliegenvanger	Cat. 5	< 5km
Vogels	groene specht	Cat. 5	< 5km
Vogels	grote bonte specht	Cat. 5	< 5km
Vogels	grote gele kwikstaart	Cat. 3	< 5km
Vogels	havik	Cat. 4	< 5km
Vogels	hop	Cat. 5	< 5km
Vogels	huismus	Cat. 2	< 5km
Vogels	huiszwaluw	Cat. 5	< 5km
Vogels	ijsvogel	Cat. 5	< 5km
Vogels	kerkuil	Cat. 3	< 5km
Vogels	kleine bonte specht	Cat. 5	< 5km
Vogels	koolmees	Cat. 5	< 5km
Vogels	oeverzwaluw	Cat. 5	< 5km
Vogels	ooievaar	Cat. 3	< 5km
Vogels	pimpelmees	Cat. 5	< 5km
Vogels	raaf	Cat. 5	< 5km
Vogels	ransuil	Cat. 4	< 5km

Vogels	roek	Cat. 2	< 5km
Vogels	slechtvalk	Cat. 3	< 5km
Vogels	sperwer	Cat. 4	< 5km
Vogels	spreeuw	Cat. 5	< 5km
Vogels	steenuil	Cat. 1	< 5km
Vogels	tapuit	Cat. 5	< 5km
Vogels	torenavalk	Cat. 5	< 5km
Vogels	wespendief	Cat. 4	< 5km
Vogels	zeearend	Cat. 5	< 5km
Vogels	zwarte kraai	Cat. 5	< 5km
Vogels	zwarte roodstaart	Cat. 5	< 2km*
Vogels	zwarte specht	Cat. 5	< 5km
Vogels	zwarte wouw	Cat. 4	< 5km
Zoogdieren	bever	HR IV	< 5km*
Zoogdieren	bosmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	bunzing ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	dwergmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	egel ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	gewone bosspitsmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	haas ¹	Wnb A	< 4km*
Zoogdieren	hermelijn ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	huisspitsmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	konijn ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	molmuis	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	noordse woelmuis	HR IV	< 5km
Zoogdieren	rosse woelmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	veldmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	waterspitsmuis	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	wezel ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	woelrat ¹	Wnb A	< 5km

* = op basis van eerdere waarnemingen van Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V.

¹ = Vrijstelling